

Ett gott tips till alla

MÖBELSPEKULANTER

Vänd Eder direkt till fabriktionsorten!

Holmgren & C:o Möbelaffär

Bjärnum

Telefoner

Firman 315 Bostaden 298

Nils Heime

Aktiebolag

Trävaror en gros och export

Telefon 270 20, 270 21, 157 60, 326 23, 152 00

Malmö

**TULLSBO
TRÄDGÅRD**

Tel. Vankiva 21

När det gäller bilen:

AKTIEBOLAGET

HARALDSSONS

BILFIRMA

OSBY - Tel. 179, 224 279, 479, 679

**MJÖLK ÄR
HÄLSA**

Nordöstra Skånes Mejeriförbund

AB

Häggström & Burnett

21396

Söderg. 14, Malmö

23939

För herrar med klädkultur

Frisörfirman **STÅNDER & SJÖÖ**

Frykholmögatan 2 / Telefon 940

STIL

ELEGANS

Svenssons Bageri

Rekommenderar sina tillverkningar av
**MATBRÖD, WIENER- o. VETEBRÖD
SMABRÖD, TARTOR o. BAKELSER**

Beställningar emottages på tel. 784

Arbetsgruppen

Snapphanen

Tidskrift för

Kungl Skånska Trängregementets kamratförening

SNAPPHANEN

Tidskrift

för

Kungl Skånska Trängregementets
Kamratförening

Redaktör och ansvarig utgivare: Kapten Birger Brunby
Ekonomichef: Fanjunkare P. Liedholm
Distributionschef: Förvaltare C. Linell

Annonspriser:

Helsida	200 kr
Halvsida	100 "
Kvartsida	50 "
Attondelsida	25 "
Sextondelsida	15 "

UTKOMMER MED 4 NUMMER UNDER ÅRET

Pris helår 3 kr. Lösnnummer 1 krona

Postgiro 7 65 71

WESTDAHLS

RÖRLEDNINGVERKSTAD

Vallgatan 5, Häsleholm

Tel. 260, 1473

ARVID NILSSON

UR & OPTIK

Ista Avenyen 5

Telefon 1634

Kvalitets-Ur — Kvalitets-Arbete

ELIASSONS

Bageri-, Speceri-,
och Diverseaffär

Nynäs Bensinstation

Br. Thygeson

FULLSTÄNDIG SERVICE

Öppet vardagar 6—22, söndagar 7—22

Övriga tider, nattklocka.

Tel. 1688

NEUMANS

Cykel- & Sportaffär

Rekommenderas

Tel. 125 och 1520

Soldathemmet

vid T 4 Häsleholm

Finjagatan 39 / Telefon 901

LJUSA, VARMA OCH TREVLIKA LOKALER

Läs- och skrivrum. Garderob

KAFE

Försäljning av Frukt, Karameller, Choklad och
Tobaksvaror. Telefonhytt

Svenssons Bageri

Rekommenderar sina tillverkningar av
MATBRÖD, WIENER- o. VETEBRÖD
SMABRÖD, TARTOR o. BAKELSER

Beställningar emottages på tel. 784

SNAPPHANEN

TIDSKRIFT FÖR KUNGL SKÅNSKA TRÄNGREGEMENTETS KAMRATFÖRENING

Den 3. september högtidlighålles i år regementets dag vid T 4. Därmed bjudes åter ett tillfälle till närmare kontakt med regementet och dess verksamhet. Med hänsyn till den stora betydelsen härav och av att försvaret och dess problem bli kända må här uttryckas en förhoppning om att många måtte hörsamma inbjudan att denna dag sammanträffa på T 4.

Regementet hälsar alla och envar välkomna!

A. Bråberg

Program vid Regementets Dag

den 3. september 1950

DIG I HÄRSTADEN

- 0900 *Revelj* (marschväg: Kasern—Finjagatan—Röingegatan—Frykholmagatan—3. avenyen—Kyrkgatan—1. avenyen—Stortorget).
- 1130 Samling och uppställning på motorkörplan (18 på akiassen).
- 1145 *Parad för fanan. Korum.*
- 1215—1245 *Motorcykeluppvisning* (18).
- 1300 *En episod vid en underhållsgrupp i fält* (31).
- 1320 Uppvisning i *stridsgymnastik* (27).
- 1345—1500 Visning av:
Fältsjukhus i gymnastiksalen (9).
Twätt- och sterilisationsvagn i verksamhet (5).
Utställning i ridhuset (10).
Tillfälle till *skjutning* på film-skjutbana i A-kasern (3) samt till *besök i kasernerna*.
- 1500 *Kompaniövan* på kaserngården.
- 1515—1545 *Konsert* av regementets musikkår.
Arsmöte med Kamratföreningen å övre marketenterisalen.
- 1515—1700 *Middag* kan erhållas i matsalen mot avlämnande av måltidsbiljett, som säljes vid ingången till ett pris av kr. 3:—.

Filmförevisning från kl 1400 (4).
Kaffeservering m m i marketenteriet (6).

Bliv medlem i Kamratföreningen!

Det kostar 3 kronor. Sätt in beloppet på postgiro 7 65 71 eller vänd Dig till kassören, fanjunkare P. Liedholm, T 4.

Hur fick soldaten bröd och kött i gamla tider?

Som inledning till en kommande artikel om utbildningen i bageri- och slakteritjänst ger här kapten B. E. Ohlsson en intressant återblick på underhållsproblem i gamla tider.

Bröd och kött ha i alla tider räknats som de viktigaste beståndsdelarna i soldatens föda. Då bageritjänst och slakteritjänst numera ingå i trängsoldaternas mångsidiga verksamhet, kan en orientering om bageri- och slakteritjänstens utveckling vara av intresse även för äldre trängsoldater.

Vi skall bläddra i krigshistorien ett tag och vi måste gå långt tillbaka i tiden för att finna det första som skrivits om underhållsproblemen i fält. När vi läsa om Alexander den store i Persien, om Hannibal i Italien och om Cäsar i Gallien finna vi, att mera än hälften av respektive arméer voro sysselsatta med anskaffning av livsförnödenheter. Det var främst mjöl och slaktdjur som behövdes. Bröd och kött! Å andra sidan vållade ammunitionersättningen mindre bekymmer på pilbågarnas tidvarv.

Vi bläddrar vidare c:a 2000 år framåt i tiden och lysna på en annan gammal bekant från skolan, Wallenstein. Kejsaren erbjöd honom en armé på 20000 man. W. svarade: "En så ringa styrka skulle hungra ihjäl. Jag behöver minst 50000 soldater för att kunna brandskatta länderna." Det var på den tiden, då kriget skulle föda sig självt.

Gustaf II Adolf insåg faran av ett meningslöst skövlande av krigsakådeplatsen och genomförde i viss mån en förplägnadsorganisation, som sedan stått sig genom tiderna. Hans baseringsåtgärder byggde såväl på rekvisitioner i krigsorten (huvudsakligen av slaktdjur) som på tillförsel bakifrån (huvudsakligen av mjöl och i viss mån bröd).

I slutet på 1600-talet blev fältbageriverksamheten av stor betydelse och det var speciellt Fredrik II som inom sitt intressanta s. k. "femdagarsmarschsystem" skapade fältbagerier, vilka levererade färdigbakat bröd till hela hären. Även om den första fältbakugnen lär ha byggts på 1600-talet, så hade tidigare brödet mest bakats av soldaterna själva i ortsbefolkningens bakugnar.

Under Fredrik II:s fälttåg visade det sig ofta svårt att i orten anskaffa slaktdjur och han införde ett system med oxar som dragare vid trossen. Efter väl förrättat arbete överlämnades oxarna åt trupperna till slakt. Det lär ha blivit mager köttsupps.

Även Napoleon fick känna på ortstillgångarnas otillräcklighet, särskilt under fälttåget mot Ryss-

land. Han försökte liksom Fredrik II kombinera slaktdjursproblemet med dragarproblemet vid trossen.

Vad brödförsörjningen beträffar så hade Napoleon vid intåget i Ryssland en, som vi säger, förplägnadsäkerhet på 24 dagar vid varje armékår. 16 dagsbehov medfördes i form av skorpor och därav bar varje man 4 dagsbehov å ett halvt kilogram. Dessutom medfördes vid fältbagerikolonner mjöl för bakning av 8 dagsbehov bröd.

Från och med 1700-talet träffa vi vid studiet av fälttågen ofta på begreppet *boskapskolonner* och inom preussiska armén hade man 1866 den militära befattningen *boskapsdrivare*. Någon egentlig slakteriorganisation hade man ännu inte utan köttförsörjningen bestod i ett tillhandahållande av levande djur. Det tillkom sedan trupperna att själva verkställa slakt. Några redskap för slakten ingick icke i den militära utrustningen utan erforderliga verktyg anskaffades hos ortsbefolkningen.

De första organiserade slakteriavdelningarna tillkommo tillfälligt inom preussiska armén under 1870—71 års fälttåg mot Frankrike. Egendomligt nog ingingo dessa slakteriavdelningar som underavdelningar till bagerikolonnerna.

Vid första världskrigets utbrott var bageritjänsten inom flertalet arméer organiserad ungefär på samma sätt som i våra dagar, nämligen med centralt organiserad bakning vid motoriserade fältbagerier. Slakteritjänsten var i regel anförtrödd de lägre truppförbanden, i vilka funnos fackutbildad slakteripersonal med erforderliga verktyg. Under ställningskriget visade det sig emellertid omöjligt att anskaffa tillräckligt med slaktdjur inom krigsorten. Dessutom voro de kreatur, som eventuellt kunde uppbrias, ofta vid så dåligt hull, att slakt var olämplig.

Inom tyska armén fann man lösningen genom att organisera särskilda *gödningsdepåer*, till vilka man förde hopsamlade, utmärglade kreatur. Efter lagom tid i detta gödningsparadis slaktades djuren och köttet sändes i nedfruset tillstånd fram till trupperna.

Inom svenska armén hade vi ända fram till 1925-talet ett förplägnadskompani med en magasinpluton, en bageripluton och en slakterikader. Organi-

Mot lagen

En Göingehistoria av fanjunkare Lennart Lundgårdh.

Sven Påvelsson fastgjorde den sista stegen på lasset och gick mot stallet för att hämta ut Brunte. Mor kom ut med matsäcksknytet och i hennes kjortelfäll hängde de båda minsta barnen, som nödvändigt måste bevittna kära fars avfärd. Kära far skulle på långresa, han skulle långt ner på slätten, där marken var slät som ett stugugolv, och byarna lågo så tätt, att väktaren i det ena kyrktornet kunde ropa till grannen i det andra. Till och med för mor, som levat hela sitt liv här uppe i den karga gränsbygden, där man icke såg annat än skog och myr, var slätten något sagolikt och vidunderligt, en ortagård, där träden buro de ljuvligaste frukter, där det manshöga kornet gav tjugofallt och rovorna blevo stora som barnhuvuden. När årsväxten slagit fel, när det degiga fjolårsmjölet sinade i tunnan, när intet korn fanns att strö ut på de magra svedjelanden och boskapen tuggade näver och mossa, så vämmen kröp upp under ryggraden, då stod alltid den fattige bondens hopp till slätten. Där var aldrig brist, dit nådde aldrig frosten och jorden gav sin skörd, antingen det var regn eller sol, antingen sommaren kom sent eller tidigt. Men skogsbon behövde icke komma som en tiggare. Så vanlottad var icke naturen häruppe, att man icke hade något att bjuda den rike slättbon som tack för hjälpen. Skogen stod tät och gav rikligt med virke. Av virket gjordes laggkärl och stegar, vagnshjul och bogträn; hemma hade skogen intet annat värde än att den gav lä för stormen och brasor i spiseln, men på

sationen innebar för köttansaffningens del, att infanteriet självt ombesörjde slakt, medan förplägnadskompaniets slakterikader ombesörjde slakt för övriga truppslag. Efterhand utbyggdes förplägnadskompaniet till ett fördelningsintendenturkompani, vilket flertalet gamla trängsoldater känner till. I detta ingick en slakteripluton, till vilken alla slakteritjänst centraliserats. Infanteriet slaktade icke självt annat än under vissa, mycket speciella förhållanden.

Med den nya brigadorganisationen ha vi återigen en decentraliserad slakt. I en kommande artikel i Snapphanen lämnas en redogörelse för utvecklingen betr. bageri- och slakteritjänsten under andra världskriget och för hur utbildningen i dessa tjänster bedrivs vid träningsregementena.

den trädlösa slätten var en stege värd sin vikt i fullgott utsädeskorn.

Sven Påvelsson stack två grankvistar i kors innanför hästens pannjord — det var bäst att vara säker, det lurade så mycket ont på vägarna, sådant som man icke talar om ens vid dagaljus — underkastade lasset en sista sorgfällig granskning och gick att taga avsked av mor och barnen.

— Far nu väl med dig, man käre, och se dig väl för!

— Hå! — Sven Påvelsson rätade sin satta figur en tum i vädret. — Är väl ingen årsunge. Har väl färdats den vägen förr och känner krökarna. Och vi ha fred i landet så vitt jag vet.

— Ja, ja. — Mor log beundrande mot sin axelbrede husbonde. — Så res då och Gud och alla helgon bevara dig.

— Amen, sade Sven andäktigt.

Kärran skakade över den steniga marken, Brunte trampade villigt undan, stretade knarrigt uppför och utför backar, men klampade i muntrare lunk på slättmarken, manen guppade, svansen slängde och tömmarna hängde slaka i handen på den körande. Här kom man ut ur hemmets yttersta omkrets och mötte något främmande, som var utom den dagliga gemenskapen. Tallarna växte högre här än hemmavid och mellan stenblocken banade vätan sig i strida strömmar ner i mossarna. Sven Påvelsson piskade på sin dragare. Han ville fortast möjligt komma bort från denna trakt, som av ålder icke haft något gott rykte. Nu vidgade sig landet, vägen löpte fram över en ås, skogen drog sig undan till andra åsar borta vid synrandens blåa dis, nere i dalen blänkte ett leende vatten emellan snåriga små holmar och uddar och flökar av stränderna, där den knoppande björken stod varmt brun med gröna furudungar. Här hade våren kommit på allvar. Det risslade och rasslade av smältande snövattnen, åarna svülde och sprängde och störtade ner mot sjön, vars lekfullt hoppande vågor gnistrade som ädelstenar i det rosafärgade kvällsskenet. Sven Påvelsson kände sig heit munter i sinnet, där han tronade överst på steglasset och skådade ut mot naturens pånyttfödelse.

Med skogsbons medfödda lätthet att byta sinnesstämning hade han i en handvändning, livad av den varliga praktens omkring sig, avkastat alla den långa vinterns tryckande bekymmer. De långa, grå

dagarna med den grinande nöden strykande kring stugknuten syntes honom så förunderligt långt avlägsna, den pinande ångalan för morgondagen, som varit varje aftons oskiljaktige följeslagare, hade givit rum för en inre vila, en trötthetsblandad svalka, som om all plåga nu hade nått sitt slut.

Andra färddagen vid middagstid lämnade Sven Påvelsson den sista enbevuxna bergknallen bakom ryggen och körde ut på den stora slätten, där Helgeån strid och mäktigt fullbordade sitt lopp mellan de bägge sjöarna, en jättespinnbuckla av silver över slättens breda barm. Mitt genom åkerfält och ångmarker slingrade sig vägen som ett brunt band, på båda sidor omgiven av grå gärdesgårdar. Runt omkring utbredde sig vackra, välsköta tegar, än löpande som långa kilar in mot skogsbrynet, än simmande som halvöar långt ut i den vasskantade sjön, en del gröna av vårens brodd, andra med gråblek stubb, några med mullens svarta färg, färade av årkrokens vassa tand och genomskurna av djupa, videöverbuxna diken. Hela detta landskap behärskades av de grå, tätt liggande byarna med sina vitrappade kyrktorn, satta och trygga själaborgar med röda, tandade gavlar eller svarta topphuvor, spejande åt alla håll med sina smala gluggar under tornkransen. Längst ute vid södra synranden, dallrande dimblå som en hägring, höjde sig konturerna av Vä, staden, med sin kyrka och sitt kloster och sina spridda skaror av hus mellan kryddgårdarnas risiga trädkronor. Dit årnade sig icke Sven, men han kunde likväl icke taga sina blickar från den granna hägringen, som kom närmare och närmare allt eftersom lasset flyttade sig framåt på den steniga uppkörda vägen. Staden, den var allt något ännu underligare än slätten. Folket härute var bönder som han själv, deras tankar kretsade kring jorden, årsväxten och kreaturen, men därinne bakom de höga murarna bodde människor, som styrdes av sina egna lagar och sedvänjor, lika främmande för bonden som bonden var främmande för dem.

Kärran skakade och gnisslade på sina träaxlar. Allt flera blevo de mötande, bönder och köpstadsfolk och en och annan fänika knektar, ty det hade nyligen blivit fred och var icke riktigt lugnt än. Vid vägen låg en krog. Sven samlade ihop tömmarna och vred in på gården. Han hade nu åkt så länge, att han ansåg sig behöva en styrkedryck. I skänkestugan var fullt med folk. Sven slog sig ner vid dörren, och fick omsider sitt halvstopp öl framsett. Han tog en bra klunk men grinade illa, ty drycken var sur som galla och luktade unken. Ett skallande gapskratt från bordet bredvid kom honom förskräckt att rycka till, varvid det icke

bar sig bättre, än att han tappade stopet, som utgöt sitt innehåll över bordskivan.

— Hä, smakar dig icke ölet, bonde? Äkta rostoc-kern. Tre fjärdedelar malt och en fjärdedel humle. Drink och var glad!

Den talande såg ut att vara krämarsven. Han hade hättan långt nerdragen i nacken och den röda, tovigga luggen räckte ner till näsroten. Han blinkade småslugtt åt sitt sällskap, medan han flyttade sig något närmare bonden, som inom kort var indragen i samtalet. I början var Sven förbehållsam, men efterhand som det sura ölet började verka löstes hans tungas band och den munvige krämarsvennen hade snart listat ut både Svens namn och hemvist och ändamålet med hans färd till dessa trakter.

— Korn, sa du bonde. Jo, var lugn för att det finns korn. Guds heliga moder bevara, vad korn det finns. Ett sådant goår som i fjol, ha vi inte haft i mannaminne och ladorna äro proppade från grunden till hanebjälken.

Sven lyste upp vid dessa ord. Då skulle hans ärende snart vara utträttat och Brunte och han kunna vända näsan mot hemmet. Han fick brått att betala sin förtäring och komma i väg. Han märkte icke, att krämarsvennen gav sitt sällskap ett tecken, varpå denne skyndsamt lämnade rummet genom en bakdörr.

När Sven åter befann sig på vägen med sitt knakande och gnisslande fordon, stod solen i sydväst. Ett mildt skimmer låg lägrat över de böljande vidderna och inne i Vä lyste det och brann i röda murar. På långt avstånd, tätt under vallarna, syntes en präst och en korgosse i färd med att väl-signa jorden. Rökelsen böljade blånande över marken och det glödde som av eld i en korsfana. I det samma började klockorna ringa i Helgeandskyrkans torn, efter en stund svarade det från St. Gertrud. Det blev till en korus av stora okända sångfåglar, till ett hav av toner, sammansmältande, vaggande, svävande om varandra i solbränden. Sven var så betagen av synen och klockklangens, att han icke märkte de snabba hovslag, som hastigt närmade sig bakifrån. Han vaknade till besinning först när en dånande stämning röt i hans öra och två långa hillebarder korsades över lasset.

— Håll an där, bondkanalje!

När han förskräckt blickade upp hade han en av stadens svenner på var sin sida om lasset. Brunte tog till att konstra skrämd av vapenskramplet och oväsendet, men strax var en av svennerna framme och högg honom i betslet.

— Vorwärts! kommenderade han, och nu bar

Forta. A sid. 20.

Stridsgymnastik

Några glimtar från utbildningen i fysisk träning av löjtnant Benskiöld.

I de värnpliktigas utbildningsprogram ingår en övningsgren, som kallas fysisk träning. Den skall ge soldaten ökad styrka och smidighet samt uppöva hans mod och framåtanda. I år har denna träning fått en ny form — stridsgymnastiken. Denna nya gymnastikform skiljer sig vid första påseende ej mycket från den vanliga gymnastiken. Den arbetar dock med avsevärt hårdare medel och strävar att hålla soldaterna i intensivt arbete.

Stridsgymnastiken har, såvida väderleken ej hindrar detta, bedrivits utomhus. Varje övning har omfattat en timma, varav truppen varit i fullt arbete i ungefär 35 min och därefter fått använda resten av tiden för dusch och återhämtning. I inledningsvarvet uppvärms avdelningen med "totalrörelser", där hela kroppen får arbeta. I huvudvarvet, som skall ge den egentliga träningen, belastas soldaterna med medicinbollar och stockar. Bollarna väga 2,5 kg och övningarna omfatta kast och rörelser, som ge kroppens flesta muskler arbete.

Bilden visar ett exempel på hur bukmusklerna tränas genom ryggfällningar och -resningar (ett kraftprov redan utan boll). Medhjälparen till höger tränar armmusklerna genom armböjningar. Redan nu kunna soldaterna göra 18—20 armböjningar. Motsvarande siffra vid första gymnastikövningarna var på många håll endast 3—4. Stockarna, som äro avsedda för 3 eller 4 man och väga 60 resp 80 kg, äro lite otympliga att hantera, men ge i gengäld god styrketräning, då musklerna tvingas arbeta under denna hårda belastning.

På bilden kasta soldaterna stocken upp i luften och fånga den igen — detta ger god styrka och smidighet. Dessutom ha stockarna använts till hinderträning, vilket har visat sig vara ett bra medel att uppöva framåtandan hos truppen.

Det fordras fart och kläm i den soldat, som skall klara hindret — ett ögonblicks tvekan och han kommer ej över. Käppen ersätter vapnet vid hin-

derlöpningen. Dessutom användas käpparna vid många andra tillfällen såsom dragkamp och stafett.

På bilden visas hur käppen utomhus kan ersätta gymnastiksalens bommar. Härvid uppövas samtidigt medhjälparnas armstyrka och påpasslighet.

Även stockarna kunna ersätta gymnastiksalens materiel. Antring övas här på de längsta stockarna.

- Hur var namnet?
- Langebjär.
- ??
- Ludvig Adam Niklas Gustav Erik Bertil Johan Arlig Huldolf.
- Och efternamnet?

Under gymnastikpassen har också lagts stor vikt vid kampövningar och tävlingar. Ovan har redan nämnts dragkamp och stafett men även rugby kommer med i programmet då och då.

Det gäller att till varje pris taga bollen från motståndaren och det blir ofta hårda tag.

Utbildningens mål är att soldaten skall kunna använda lärdomarna i fält. Den styrka och framåtanda, som uppnåtts genom stridsgymnastiken, har därför då och då prövats i regementets stora hindergård.

- Det är persedeiräkning på logementen.
- 55 Karlsson: — 32-an var nysas här inne och knyckte en fill och två par strumpor från dej.
  - 62 Andersson: — Då får jag aldrig igen dem.
  - 55 Karlsson: — Varför inte de då?
  - 62 Andersson: — Det var ju hana, vet ja!

Musikkåren på sommarengagemang

Det har varit en arbetsam men även intressant och lärorik sommar för våran musikkår. Förutom att antalet stadskonserter i år utökats och att musikkåren har varit ovanligt mycket engagerad vid hembygds- och andra festligheter i orten, har kåren även hunnit med ett Danmarksbesök i juni månad och ett engagemang på Trädgårdsföreningen i Göteborg 15 dagar i augusti. De traditionella konserterna på ortens älderdoms hem och sjukhus har även varit en icke oväsentlig del i arbetet, men så finner musikkåren också just där en övermåttan tacksam publik. Här lyssnar en svensk-tyska med rörelse på en wienervals eller kommer en grännd gammal kvinna och ber att få höra Du gamla du fria, som med stor andakt höres stående.

Den 10 juni var musikkåren inbjuden till Hässelholms vänort i Danmark, Nyköbing Sj och spelade på en utställning. Här fick kåren liksom tidigare ett hjärtligt danskt mottagande och blev synnerligen uppskattad och väl trakterad. Kåren

marscherade först genom stadens gator och spelade för att sedan taga vägen till utställningsplatsen där det blev en konsert. Trots att vädrets makter här inte var vidare vänligt inställda, blev istället den intresserade Nyköbingspubliken det, och konserten kunde ändå bli något av en musikalisk vänortskontakt. Så representerades musikkåren vid utställningens gemensamma avslutningsmiddag tillsammans med organisationernas representanter från hela Danmark. Här var som alltid i Danmark idel gemyt och den musikaliska kontakten verkade stimulerande. Kvällen avslutades givetvis också med att man samlades för att höra alla dansa efter "Det store svenske orkester", musikkårens elva man starka dansorkester.

Den första augusti började så engagemanget på Trädgårdgår'n i Göteborg och eftersom musikkåren var där även i fjol, skulle den komma att återse många gamla habituéer och andra musikintresserade för att inte tala om de verkligt sakkunnigt "spisande". Det lyckades också att få god kontakt med publiken trots att vädret de första dagarna inte var särskilt gynnsamt och publiken nästan regnade bort. Snart kom dock det fina vädret som skulle hjälpa orkestern att göra hela terrassen "spikad" och få helgdagsklädda göteborgare och turister att trivas i den vackra parken utanför. Trivseln blev också märkbart stor särskilt då musikkårens solister framträdde med Bayersk polka, Klarinettpolka eller Karneval i Venedig för att bara nämna några verkliga "publiknummer".

Engagemanget blev ganska ansträngande då tjänstgöringen var inte mindre än 6 timmars konsert pr dag och den väntande semesterveckan skulle komma att vara välbehövlig. Sista kvällen fick både solisterna och orkestern mottaga blommor från publiken och med direktionens jättebukett nejlikor och "välkommen åter" och publikens varma applåd var avskedskonserten den gången ett minne blott och ett mycket angenämt sådant.

I. L.

F-4 majoren von Tratt gjorde på en resa mellan Malmö och Eslov släskap med en god skånsk bonde. Då tåget passerat Lund utstir sig majoren:

— Här i slaget vid Lund miste en av mina förfäder sin armen.

— Ja, Lund ä en räli' stad. Härömdan, då jag var därinne, miste jag mitt paraply.

Den frivilliga fritidsundervisningen

Höstens viktigaste och mest påkostade personalvårdande fritidsverksamhet vid T 4 torde väl vara den frivilliga fritidsundervisningen. Om denna, som de senaste åren varit högt i ropet och till vilken i stort sett hälften av regementets vpl personal deltagit, vill personalvårdsofficeren kapten B. R a m s t e d t säga några ord inför de omkring 1/9 begynnande kurserna.

Förra årets kurser omfattade 14 ämnen, som utvalts vid en intresseundersökning bland de vpl. Kurserna voro: Psykologi, bokföring, räknestickans användning, fotografering, motorkunskap, studentkurser i tyska och franska, två nybörjarkurser i engelska, tre i maskinskrivning, träslöjd, två ridkurser samt en musik- och en teatercirkel.

Varje elev binder sig vid anmälan att deltaga i ett ämne mot en avgift av 3: —. Detta är den enda utgift den vpl har under kursen, och han åtnjuter under hösten i tvåtimmarspass en å två ggr i veckan fullgod undervisning av fackmän i ämnena.

Helt naturligt är det önskvärt att kursdeltagarna fullfölja kurserna. Erfarenheten har dock visat att många lockats att anmäla sig av kamraterna "för att göra släskap" eller ej grundligt satt sig in i att ett sådant förmånligt erbjudande av staten även medför förväntan att eleven gör sitt bästa. Då nattövningarna fram på höstkanten tätna, söka alltid de mindre energiska efter och några tappa helt kontakten med kursen.

En maning är alltså på sin plats:

"Tänk efter om Du är verkligt intresserad av det ämne Du valt!"

"Du bör helst ha några förkunskaper i ämnet. Om Du ej har det, rådgör då med läraren under 1. lektionen, varvid Du eventuellt kan hänvisas till annat ämne."

Förra årets statsanslag för undervisningen var till en början 1800 kr, baserat på tidigare års elevantal.

Då antalet elever och kurser väsentligt ökades erhöles ytterligare 600 kr av statsmedel och omkr 400 kr från T 4 lägerkassa. I anmälningsavgifter erhöles omkr 700 kr. Om man betraktar utgifterna för kurserna kommer huvuddelen på lärararvodets konto. Mellan 5—7 kr pr timme är taxan, där de rutinmässiga praktiska övningarna gå efter lägre, och de lektioner, som kräva för- och efterarbeten av läraren, efter den högre taxan.

Utgifterna per elev fördelade i förra året ungefär sålunda:

Dyrast var musikcirkeln med 40 kr per elev,

därnäst teatercirkeln med omkr 30 kr samt de högre språkkurserna och bokföringskursen med omkr 28 kr per elev.

Billigast ställde sig de praktiska kurserna. Ridning kostade 8 kr, motorkurs och träslöjd 10 kr per elev.

I genomsnitt kostade varje elev 18:50 kr.

Då vi nu äro beredda att starta årets kurser, skulle man av ovanstående kunna förmoda, att de praktiska (billigaste) kurserna äro förhärskande. Så är emellertid inte fallet.

Årets statsanslag 2300 kr har höjts i jämförelse med i fjol på grund av vårt goda resultat. Den ekonomiska ramen är alltså säkrad. Den ursprungliga avsikten med fritidsundervisning, att höja den vpl:s allmänbildning inom ett nytt ämne, får ej trängas tillbaka en ren hobbyverksamhet.

Följande kurser äro efter årets intresseundersökning utvalda:

Psykologi, bokföring, räknestickans användning, fotografering, två motorkurser, två nybörjarkurser i engelska, maskinskrivning, träslöjd samt cirklar i musik och teater.

Kursernas längd har minskats från 40 tim till högst 30. Samtidigt med dessa lärarledda kurser planeras cirklar i bridge-, schack- och ping-pongspel, vilka avses att ledas av speciellt intresserade vpl vid kompanierna.

Ingen vpl vid T 4 behöver alltså i höst gå och slå dank på sin fritid. Är han intresserad av att tillvarataga fritiden för egen utbildning, givs goda tillfällen härtill, och han kan i december foga ett skriftligt bevis över genomgången kurs till sina eventuella övriga merithandlingar.

Gå med

i kamratföreningen!

Det kostar 3:— kronor

Postgirokonto nr 7 65 71

HÄSTEN GÅR — TRAKTORN KOMMER

Ovan t v: Vår sista skoffan
i stallet. Ovan: Traktörerna på "scrambleban-
nan". Ovan t h: En av de gamla hästskötare
Ingenmansson skickades till löjtnant
"Traktor"-Carlqvist för att få honom omskol-
ning till traktörskörare. Nedan t v: En del
av 1. kompaniets nya traktörer. Nedan t h:

Traktörerna.

Ett hästminne

En uppriktig bekännelse av furir Hallberg, som kåserar över en episod från stamskoletiden.

"Det bästa hos människan är hunden", — sade som bekant Kar de Mumma genom Fridolf Rudin.

"Det bästa hos soldaten är hästen", — säger alla beridna och andra "hästmilitärer".

Utan att förneka det möjligen riktiga i båda dessa citat vill jag berätta en liten historia, vars sanningshalt ingalunda behöver ställas inför något tvivel. Det var år 1945 och månaden hette februari. T 4:s hästbestånd var synnerligen stort och det allmänna intresset för hästsport i proportion därtill. Antalet elever på volontärskolan var högt och uppdelningen var då, som nu, på tre olika tjänstegrenar, bil-tjänst, ansp-tjänst och sjv-tjänst. Att jag gör uppräknings i nämnda ordning vill jag ursäktas med att jag själv tillhörde den första, fick beröring med den andra och hade inte något som helst intresse för den tredje. Var och en av eleverna uttryckte med såväl "valda" som "ovalda" ord sin åsikt om de grenar, vilka han ej själv blev utbildad på. Att de sålunda avfyra åsikterna ej var stämplade med ord av betydelsen högaktningssfullt bör väl knappast nämnas, dock kan jag nu vid "eftertankens kränka blekhet" med tillfredsställelse konstatera att detta tjänstegrensगत endast var ett ytligt sätt att höja den egna glansen. I hjärtats djupa rötter fanns förborgat en allvarlig kamratskap och högaktning utan hänsyn till speciella tjänstegrenar.

Nu till hästminnet.

En måndag vid frukosttid i nämnda månad fanns på anslagstavlan uppsatt ett litet plakat, på vilket stod skrivet något om att alla volontärer som önskade erhålla ridutbildning på fritid kunde skriva sina nummer och namn på därför avsedd plats. Om tillräckligt intresse så visade sig finnas skulle frivillig utbildning ordnas. Det var under tecknat av skolchefen, dåvarande fänriken Sten Nordenskiöld. Enär jag alltsedan min barndom haft en viss rädsla (förlåt min uppriktighet — jag skäms) för alla djur vilka ha en höjd av mer än en meter, armbågade jag mig skickligt ur den fortfarande ivrigt läsande samlings kolleger, fast besluten att inte ditklottra mitt namn.

Emellertid var alla mina kamrater av helt annan läggning än jag själv därvidlag. Redan på kvällen samma dag hade samtliga tecknat sig som intresserade. Blott jag befanns saknad. Varje gång jag passerade anslagstavlan sneglade jag förstulet

på listan och hoppades i mitt stilla sinne att ingen skulle märka att jag ej delade det tydligen för övrigt allmänna intresset. Men min förhoppning slog i spillror. En kamrat kom, då vi satt några på dagrummet och läste, och vände sig till mig med orden:

"Du, Hallberg — den där — hm — den där listan, skall inte du också teckna dig på den".

Han anade inte hur hårt han slog mig med de orden. Jag försökte slingra mig. Man får ju inte säga sig vara rädd då man anser sig vara på väg att bli vuxen karl.

"De e' klart att du också ska' va' me'", deklarerade en sin synpunkt, "de' e' väldigt kul förstår du".

"Är du rädd", frågade en annan utan att veta, var slaget träffade.

"A — kon nu så går vi ner och skriver på", menade en tredje.

Jag var i ett tillstånd av psykisk depression. Jag ville inte, eller rättare — jag vågade inte. Utan att veta av det befann jag mig så framför anslagstavlan med en penna i handen, ditstucken av en "vänligt hjälpsam" kollega. Ett sista försök att undslippa misslyckades, och för att i viss mån kunna bibehålla min personliga värdighet skrev jag med darrande högernäve underst på anslaget — "37 Hallberg".

Intresset för den frivilliga ridutbildningen visade sig således "tillräckligt stort" för att ordnandet av den skulle vara s. a. a. lösnings.

Nästföljande tisdagskväll befann sig så hela skolans elevskap, inklusive mig, i "stamstallet" uppställda på en gång, och den allmänt rådande stämningen kunde betecknas som "förväntansfullt livlig", dock var där en, vars sinnesstämning var annorlunda än vad tillfället egentligen borde bjuda. Det var jag — rädd — väldigt rädd. Skolchefen gjorde så entré och av hans strålände leende kunde man tydligt utläsa hans tillfredsställelse över den talrika anslutningen. Med några väl valda ord hälsade han oss så välkomna till stallet — välkomna, som blivande hästkarlar. Så började tilldelningen av hästar, och jag kände långt ner i djupet av min själ "studens betydelse". Rädslan gav sig uttryck i våldsam frossa. Tilldelningen gick så till att skolchefen uppläste elevens nummer och namn, varefter han gjorde ett uppehåll i texten, tillräck-

En vpl bilförarens vedermödor före körkortsprovet

Det dröjde inte länge efter vår inryckning, förrän det högre befälet upptäckte, att en del av plutonen saknade såväl kännedom om bilmotorn som förmåga att framföra en vagn. För att råda bot på detta placerades de okunniga i regementets bilskola, medan de lärda körkortsägarna fick ägna sig åt ostörd utbildning i rent militära saker. På det sättet förbyttes de okunnigas blygsel över sin okunnighet i stor glädje över att få lära något nytt, en sorg med stänk av vemod i — de gick ju miste om mycket nära umgänge med naturen i T 4:s övningsurskog.

Man kan köra bil på två sätt, bra och dåligt. Vi kunde inte alla, och det var en stor fördel. Med

ligt långt för att eleven skulle hinna svara "ja", därefter fortsatte han med hästens namn. Omsider kom turen också till mig.

"37 Hallberg".

"Ja", svarade jag så stadigt det var mig möjligt — men jag frossade fortfarande.

"Orkan" fortsatte fänrik Nordenskiöld.

"O-o-o-orka-a-an", repeterade jag, då jag repat mig från chocken. Vår jag ridd förut, blev jag inte modigare, då jag blev tilldelad Orkan. Skulle man jag nu bli utsatt för något obehagligt — något orkanartat. Vi klevo enligt order in i spillorna medhavande alla de pryglar som tillhörde en ridmundering. Hästarna blevo sadlade och för övrigt klara att föras in i ridhuset, där den ädla ridkonsten skulle oss delgivas. Under vägen dit hade jag ganska god tid på mig att tänka över, vilka synder jag egentligen hade hunnit göra mig skyldig till, dessutom fick jag tid att i tankarna bedja en bön om hjälp två timmar framåt. Utbildningen började. Vi kommo upp på våra hästarnas sadelprydda ryggar — jag säger vi, för även jag kom upp. Följande skolchefen/instruktörens anvisningar fingo vi även hästarna att i maktigt takt förpassa sig framåt och runt "arenan", — även jag. Efter en stund på hästryggarna började vi vänja oss vid hästens takt och kunde något mjukare än förut följa med i rörelserna, — även jag.

Efter ungefär tre kvart öppnades så den stora och tunga porten in till ridhuset av en på skolan tjänstgörande sergeant, vilken hade för avsikt att från "ringside" iakttaga "skådespelet". Det hör emellertid till saken att denna dörr, då den öppnades, frambringade ett gnisslande oljud, vilket

hjälp av ett antal välvilliga korporaler ökades våra kunskaper för var dag. Efter tre eller fyra lektioner behärskade samtliga bilen så pass, att de kunde framföra den på slät, asfaltered väg, och vår förvåning, när vi inte då fick avlägga körkortsprovet var mycket stor. Men sedan vidtog en svår träning på att framföra bilen bakåt i olika sammanhang. Någon råkade i denna svåra situation möta en bil på oreglementsenligt sätt, och denna bil gick sönder. Men något får offras för större trygghet i framtiden.

På tal om korporalerna vill jag framföra en hyllning till dem och deras tålamod. Deras intresse för uppgiften har varit stor, hos somliga så stor, att

hade en synnerligen störande inverkan på hästarnas i övrigt fullkomliga lugn. Samtliga dessa fyrbenta varelser började att bli oroliga. Först ett par, sedan ett par till och därefter alla, — även min. Alla mina som nyblivna ryttare varande kolleger lyckades ganska snart lugna ner de ystra fålarna, — men inte jag. En svag misstanke om att Orkan kände på sig vilken rädd och darrande tyngd jag egentligen var på hans rygg, växte starkare och starkare, till dess jag fick full visshet därom genom att han (utan rimlig förklaring eller ursäkt) på ett egendomligt sätt lämnade sin rätteliga plats mellan mina ben, och jag märkte hastigt (och kanske även lustigt) att jag befann mig fritt hängande och vilt sprattlande i luften. Det enda jag hann observera under nedfärden var en herrelös häst som sprang runt med ett, som jag tyckte, idiotiskt hänleende huvud riktat mot min ringa person, vidare beramande den otrevliga fysionomien med "trumpetstötter", vilkas motstycke icke ens våra omtyckta små musikelever kunna prestera. Så äntligen blev jag bekant med Moder Svea. Dock trodde jag icke ens i min livligaste fantasi att hon tyckte så illa om mig. Att döma av behandlingen hon gav mig avsåg hon tydligt sitt "moderskap till mig".

I vad avser den ridlektionen, som inom parentes sagt var såväl min första som sista, återstår inget annat att säga än att den renderade mig sex veckors vila och rekreation. Orsaken var att finna i en knäckt axel och upphovet i Orkan.

Som slutvinjett vill jag detta till trots bestämt bortvisa alla eventuella anklagelser som skulle inbefatta att jag förnekar innebörden av citatet:

"Det bästa hos soldaten är hästen".

Militärlivet på Grönland

Så som den hemliga blyspridaren Mustapha vid 2. komp i sin vildaste fantasi tänker sig det.

När jag en gång på vären för många, många år sedan i egenskap av aukt. gatstensräknare analyserade Strøget i Köpenhamn från en liten "Bodegas" utomordentliga fönster kom den dåvarande danske kungen in. Efter att blygt ha räknat sina undersåtar, vände han sig till mig med orden: "Tjänare moss, Mustapha, hur mår Du?" — "Förnämligt. Hur mår Era majestät självt?" Jag var visserligen Du med honom, men min högt utvecklade falska blygsamhet hindrar mig från att nämna detta för Eder, min gode läsare. Man måste dock hålla på konvenansen, även om den är bra löjlig ibland.

Men från det. Jag bjöd kungen sitta ned och beställde vars två "pillede reior" och Tuborg till och skrev upp siffran 1.384.589 gatstenar på baksidan av en tiokronorsedel och gjorde mig beredd till en angenäm pratstund. Så föll det sig ej. Kungen frågade mig omedelbart (0—20 streck vänster) om jag hade lust att bilda en armé på Grönland, då han ansåg att det storpolitiska läget så fordrade. Över Mustaphas läppar har aldrig under generationers tider kommit ett "nej" utom när jag själv häromdagen blev bjuden på "Riksskag".

Vid gott mod steg jag en kylig måndag morgon ombord på den grönländska ångaren "Pattablevskoj" och landade tidtabellsenligt i god motvind vid iskorpan "Paff". Den grönländska armén skyndade sig att fimpa cigarretten och skyldrade sitt armborst model/ä. Armén var klädd i isbjörns-

hudar från topp till tå och hans slips var oreglementsenligt knuten, vilket jag fann mig föranlåtten att påpeka, varvid han skamsat rodnade.

Innan jag drog mig tillbaka uppmanade jag honom att rendraga och därefter anolja sitt vapen med "Armöl" och på stående fot utnämnde jag honom till major, som belöning för 68-årig tjänst som Grönlands armé. Armén hade alltså nu inga soldater, vilket jag fann otillfredsställande. Snabbt lät jag rista ned en inkallelseorder på ett inflak av ansenliga dimensioner.

Dagen efter lät jag majoren blåsa revej klockan 1000, vilket han ansåg så lustigt, att han genast anhöll att få undra, om han inte skulle kunna få ha denna sysselsättning även i fortsättningen. Detta beviljade jag och vann på så sätt en hän- given beundrare.

När solen stod 1000 streck vänster bortom isbjörnen "Isack" infann sig fem (5) unga män med hopplöshetens glimt i ögat. Min uppgift mogen samlade jag dem i en halvcirkel framför min snöhydda och talade sålunda:

"Söner! Män av ett oformligt land. Ni måste bevaka Edra intressen. Ni måste värna Edra metkrokar och skydda Edra hustrur! Därför är det min ingalunda smärtsamma plikt att kalla in Eder i krigstjänst."

Detta tal höll jag på svenska, danska, svenskfinska, norska, engelska, tyska, franska m. fl. "kulturella" språk, varvid talet fick en imponerande

de instruerat eleverna med fötterna. Några av dem har diskuterat skördeutskikten i Mesopotamien med eleverna och på så sätt dämpat deras naturliga nervositet, andra har gett prov på ovanligt skönhetsinne och beordrat lägre fart vid passerande av alla Hässleholms skönheter efter de regler som gäller för gatukorsning, backkrön och kurva. På samma gång som ens bekantskap med skåpbilen blev alltmer förtrolig, fördjupades på så sätt ens vetande på de mest skilda områden, och jag vågar sig ed på att jag numera inte bara hittar i Hässleholm, utan dessutom i Mesopotamien samt känner igen alla stadens skönheter.

För att få övning efter mera storstadsmässiga förhållanden förlades våra övningar under en vecka i Hästveda samtidigt med att plutonen lärde sig

att bo i tält och äta ur kokkäril därute. Sedan dess har vår uppfostran som bilförare praktiskt taget varit fulländad, och den stund närmar sig, då vi inte längre kan lämna våra kunniga kamrater bland björkar och alar för att med den okunniges mod tränga oss fram genom den hässleholmska trafiken.

Sedan lämnas vi åt den stora ovissheten. Ingen korpral kommer längre att sitta vid vår sida och dela ut milda visdomsord. Utan annan handledning än plutonbefällets order skall vi klara de mest halsbrytande äventyr. Ty ännu har inget svar hörts på vår senaste petition: Att varje soldat skall få en korpral vid sin sida under utbildningen till tröst, handledning och föredöme.

S. S.

ALLVAR OCH SKÄMT

Wildmarksbruden

*Hon föddes i skogen en stormdiger natt
invid randen av sjungande fall;
hennes barndom svann yr mellan vildmons kratt
och i bergklintens susande tall.*

*Från dess krona hon lyssnat i månfager natt
efter sången från bergdrottens sal,
ty sången hon älskar i sorgsam och glatt,
och i sång vinna dagarnas tal.*

*När hon jublar i dur sin vandrarelåt,
leker fröjden i vildmarken all;
men klagar hon vemod med grundton av gråt,
klaga skogar och brusande fall.*

*Hon är drottning med krona av rönnbärsrött,
hon är trolsk, som en vildmarkens viv,
hon är solstänk i snären, då soldag dött,
hon är sol i mitt sorgtunga liv.*

*Jag har älskat att följa din lekande gäng
över moarnas ödsliga led,
Jag har spårat dig djupast i obygdspång,
då du trotsande undan mig gled.*

*Jag har längtat och tveikat mig trött i min tro
uppå sol i mitt sorgtunga liv,
tills min längtan blev jubel och tveiket ro
vid min sång, du mitt solglada vic.*

LENNART LUNGDARDH

- ????
- KORPRALEN SA' JU ATT JAG SKULLE
TA UT STEGEN.

- SKJUT NÅGON GÅNG, MÄNNISKA.
NI STÅR JU BARA OCH SIKTAR!
VAD ÄR NI I DET CIVILA?
- MJÖLNARE, LÖJTNANT.

Frivillig befälsutbildning

Den frivilliga befälsutbildningsrörelsen (FBU)

är alltjämt stadd på frammarsch. Antalet vpl medlemmar, som aktivt deltaga i utbildningen, ökar sakta men säkert allteftersom rörelsens mål och medel bli kända för det vpl befälet.

Att de ej behöva se sina förordnanden sänkta efter 4-års periodens utgång om de deltaga i FBU-kurserna, att de t o m kunna läsa befördringskurser och därigenom vinna högre grad och att man läser kurserna på fritid torde vid det här laget vara klart för alla befäl.

Däremot tycks många vara tveksamma om, vart man skall vända sig för att erhålla uppgifter om utbildningen, samt om vilka som leder denna.

FBU är en av de många frivilliga försvarsorganisationerna och "Centralförbundet för befälsutbildning" (CFB) har sitt säte i Stockholm. En för oss trängare välkänd officer överste Curt Virgin är bitr generalsekreterare i förbundet.

Från denna centrala plats strålar FBU-linjerna ut till landets Fo-staber, där en särskild FBU-avd (cfb) är organiserad. Där planläggs övningar och kurser av chefsinstruktörer och ordinarie instruktörer.

längd. Ingen begrep ett skvatt, men längden av talet förbluffade dem, så att de föll till föga och lät sig övertalas att stanna och inlogerades i en i all hast iordningjord småhydda.

Snabbt organiserade jag 1. komp 1. plut av de fem männen och beslöt att låta dem faststä i grönländska statens tjänst för livstid. Förständig som jag alltid är, sade jag dem icke detta. De skulle kanske inte tycka om det.

De första dagarna lät jag dem öva vänster- och högerom, vilket fullkomligt rann ut i snön, eftersom de inte använt dylika begrepp förut. Mycken svett slösades jag på att lära dem den enkla regeln, att på vänster hand sitter tummen till höger och vice versa, innan jag kom på idén att måla ett "V" på vänster och ett "H" på höger pjäxa. Det hände emellertid allt som oftast att de tog kängorna på fel fot, ovana som de voro vid dylika skodon, och då var det som förgjort.

Så gick tiden. Jag utnämnde mig till amiral och skaffade en kajak, med vilken vi skulle avspåna fiendens flottorörelser. Denna kajak missbrukades dock till den grad, att jag slopade flottan. Kajaken användes nämligen till romantiska nöjesturer,

Uniformer, am, vapen och övrig mtrl utsländes härifrån till de i de flesta större orter inom fo belägna befälsutbildningsföreningarna (bf).

Vid dessa bedrivs slutligen kursverksamheten under ledning av frivilligt aktivt befäl från trupperförbanden.

Beträffande lägerkurserna och de tydliga populära lördag—söndagskurserna bli dessa alltmer knutna till trupperförbandet.

Särskilt specialisterna, t ex trängarna, ha släpat efter i utbildningsstatistiken för FBU. Detta beror främst på att vid de befälsutbildningsföreningar som finnes man i huvudsak övar infjäntjänst, varvid specialisten finner sig vara bortglömd.

Fr o m i år kan specialisten dock utan att behöva ansluta sig till en infkurs göra huvuddelen av sin kurs genom s k lördag—söndagskurs (4 tim på lördag, 6 tim på söndag) vid regementet.

I Malmö har dessutom den av trängarna där efterlängta s jv befälsföreningen startat.

Trängare! Känner Du att tiden runnit undan och att Du glömt en del av Dina forna befälskunskaper, eller misstänker Du att de äro föråldrade, kontakta FBU på Fo-staben, inom vars område Du bor,

och en dag fann en uppfinningsrik innevånare på att använda den till kaffeved. Min ögonblickliga reaktion var uppsläende av en arrest.

Jag misströstade ej! Jag lät mina ögons ljus upplysa en gammal importerad halländsk väderkvarn och en likaledes inhämtad originaltappad automobil model 1914 och blandade dessa i lagom proportioner, varvid en flygmaskin utföll. Kajakmissdådaren, som blev dömd till 20 års straffarbete för landsförräderi, kommanderades att göra den första uppstigningen. Denna gick bra så till vida, att rättvisan själv tog förrädaren i sin hand. Denne skakades nämligen till döds och en liksläde fick omedelbart rekvireras. Flygplanet landade oskatt 153 dubbelsteg nord min hydda.

Maskinen sålde jag sedan till en fattig eskimå för 12 metrokrokar och hans hustru.

Under kriget satt hela armén i arresten på grund utav vapenvägran och deserteringar; det var endast majoren kvar vilken regelbundet fortsatte med revej och tapto, vilket förorsakade mig en häftig huvudvärk, vadan jag fortsatte räkna stegar på Stroget.

Mustapha — ??

Säg inte "Jag är för gammal" eller "jag har inte tid". Har Du väl fått kontakten med FBU märker Du, att där är mycket att lära i den moderna taktiken och bland de moderna vapnen, framför allt om Du är "gammal" och tiden offrar Du då säkert gärna.

B. Ramstedt
Sekreterare i Göinge bf.

Skälderviksläget

Vid Skäldervikens strand strax norr om samhället ligger en trevlig lägerplats. Själva lägerhyddan med matsalen synes på bilden här ovan. Till denna härliga lägerplats har den gångna sommaren, liksom så många år tidigare, Centralförbundet för befälsutbildning förlagt en av sina många lägerkurser för utbildning av det värnpliktiga befälet. Kurserna omfattade 12 eller 6 dagar, eller för dem, som voro riktigt energiska 12 + 6 dagar. Det var också många av vårt värnpliktiga befäl, som tog tillfället i akt att förkovra sina militära kunskaper samt att få sig ett par "dopp" dagligen i Skäldervikens härliga badvatten. Antalet elever var nära 100-talet, och så många som lägret kunde taga emot. Inget annat läger i sommar kunde heller konkurrera med detta i storleksordning.

Utbildningen bedrevs på fyra olika utbildningslinjer, för intendent-, stabs- och kommissariepersonal. På intendenturkursen genomgicks och övades en hel del av de problem, som en intendent i fält kommer att råka på, och som han måste bemästra, för att förbandet skall få bli en mat och drivmedel m m, som det behöver för sin verksamhet.

På stabakursen, som omfattade nära halva deltagarentalet, gällde utbildningen kompanikvartermästarna, så som kompaniadjutanterna nu skola beta i den nya organisationen. Här rörde det sig

också om underhållstjänst, men inom kompaniets ram. Eleverna fingo bli lära sig, hur man skall sköta såväl personal- som materialredovisningen, vid förband av kompani storlek. Vidare hur tillförseln av ammunition, livsmedel, drivmedel m m är och skall ordnas, samt hur de sårade skola omhändertagas och föras bakåt för vård.

Även andra befattningshavare vid kompani fingo uppliva sina kunskaper, ty det fanns ytterligare tvenne kurser, en för stabstururer och en för kommissarier. På den första kursen gällde utbildningen bli en expeditionstjänst och stabstjänst i fält; verksamhet, som är av stor betydelse, att den löper friktionsfritt. Kommissarierna slutligen ägnade en stor del av sin tid åt förbandens mera lekamliga väl d v s till anskaffning av livsmedel och marketenterivaror eller till den heller inte aldeles oviktiga fältposttjänsten.

Hur förlöt då en lägerkursdag i Skälderviken? Jo, kl 0645 väcktes man av revejens toner, blåsta av ett spel från T 4. Kl 0730 serverades 1. frukost och kl 0800 hälsades flaggan och hölls korum. Därefter började så övningarna, som pågingo till kl 1100, då det var badrast. 2. frukost serverades kl 1145 och sedan var det övningar kl 1230—1630, då det åter gavs möjligheter till bad innan middagen, som serverades kl 1800.

Mathållningen sköttes av lottor på ett sådant sätt, att de flesta deltagarna nog lade lite på hullet. För fritiden var det också väl sörjt dels genom samkväm och underhållning på kvällarna och dels genom närheten till badorten Skälderviken med dess nöjen.

Det är ett glädjande tecken, att elevanalutningen till dessa kurser för det värnpliktiga befälet fått en så stor omfattning. Både försvars- och lägerledningen ser däri ett gott tecken på den frivilliga befälsutbildningens ökade omfattning till gagn för hela vårt försvar.

S. L.

Flyttar allt — Överallt

IDROTT

Idrottsföreningens rekordtabell.

Rekordinnehavare	Gren	Res. år	Resultat
Kapten Lindencrona	100 meter	1939	11,2
Vpl 144/3 Mårtensson	200 "	1937	24,6
Korp Selin	400 "	1945	53,3
Furir Angtoft	880 "	1943	2,02,0
Furir Angtoft	1500 "	1943	4,01,6
Furir Stridsberg	3000 "	1943	8,54,0
Vpl Wiklander	5000 "	1943	16,44,2
Korp von Wachenfelt	Diskus	1949	37,71
Korp von Wachenfelt	Kula	1950	14,10
Vpl 136 Landkvist	Spjut	1936	54,45
Vpl Zetterström	Hgr	1945	58,00
Vpl 461 Wadmark	Höjd	1939	181
Vpl 660 Melin	Längd	1949	7,07
Vpl 124 Dahl	Stav	1938	3,24
Vpl Lind	Tresteg	1945	13,27

Friidrottsdagarna 1950

T 4 bäst i Skåne

Årets stora propagandatävlingar i fri idrott på hemortens banor hade avverkat sin första omgång, då förra numret av Snapphanen utkom, och som då framgick av referat fick idrottsföreningen en god start och det nåddes också den förhoppningen att nå 1000 poäng. Trots en i fortsättningen mycket god tillslutning lyckades inte detta utan fick föreningen nöja sig med poängsumman 980. Under ett flertal kvällar hade det då varit tävlingar på idrottsplatsen och som exempel kan nämnas att i 100 meter och kula var det inte mindre än 236 man som startade. Just i dagarna föreligger resultat för Skåne och det var glädjande för föreningen att erfara, att 980 poäng räckte gott till att bli bäst i Skåne och nära 400 poäng före närmaste förening, som var F 5. Sammanlagt i samtliga grenarna var det inte mindre än 1183 starter och antal poängtagare var 669. Detta visar att regementet har personal med god idrottlig kunskap, som förstår av egen erfarenhet att rätt värdesätta våra elitmäns idrottsresultat och detta är ingen oviktig faktor och kanske är det viktigast efter sådana motgångar som i de nu avslutade europamästerskapen i Bryssel.

Poängfördelning mellan komp:

1. komp 97, 2. komp 118, 3. komp 145, 4. komp 51, 8. komp 125, 10. komp 319, 11. komp 96, Musiken 29.

Bästa poängsamlare:

Furir Bengtsson, 3. komp	16 poäng
1420 Fristedt, 10. komp	16 "
Furir Lindhé, 2. komp	15 "
964 Hydén, 10. komp	15 "
656 Karisson, 3. komp	14 "
4220 Ohlsson, 3. komp	14 "
289 Svensson, 2. komp	12 "
1686 Billgren, 3. komp	12 "
2330 Assarsson, 8. komp	12 "
2440 Höglund, 10. komp	12 "

Fotboll, handboll och fri idrott

Fotboll är väl den gren av idrotten som får det mesta intresset och till årets regementmästerskap i fotboll kom det anmälningar från inte mindre än tio kompanier. Liksom de senaste åren är det överfurir Larsson å regexp som är ledare och då det tidigare visat sig omöjligt att driva mästerskapet som serie har det även i år blivit cup, vilket borgar för att de verkliga kämpatakterna visas. Första omgången har just avverkat och den bjöd på flera goda matcher. 10. och 4. komp hade särskilt svårt att komma till avgörande och omspelmatch fick tillgripas för att skilja dem åt. Efter en spännande och jämn match var det 4. komp som lyckades triumfera med 2-1. Som framgår av resultaten nedan var det ytterligare ett par jämna matcher under det att 8. och 9. komp vunno storsegrar. Det skall bli roligt att se deras prestationer i nästa omgång.

Resultat av 1. omgången:

1. komp-3. komp 3-1, 2. komp-6. komp 2-1, 10. komp-4. komp 1-2 (efter omspel), 11. komp-9. komp 0-7, 7. komp-8. komp 0-6.

Lottning för 2. omgången har företagits och spelordningen blev följande: 1. komp-9. komp, 8. komp-4. komp, 2. komp står över.

Idrottsföreningens handbollsektion har också satt i gång verksamheten och sedan början av augusti har träningen bedrivits under ledning av förvaltare Ek och sergeant Gussing. I stort sett har intresset varit gott men sektionen ser gärna att fler av det fast anställda befälet av alla grader deltar i dessa träningstimmar. Idrottsföreningen hoppas att till årets säsong kunna komma med ett relativt slagkraftigt lag till serien och

UTDRAG UR REGEMENTSORDER

Nådevedermåle.

Kungl Maj:it har i nåder meddelat överstelöjtnanten i trängtruppernas reserv J. F. Plym-Forsell tillstånd att till uniform bära honom tilldelat Riddartecken av Hansbrogorden.

Utnämningar och förordnanden.

Till sergeant vid fortifikationskåren har fr o m 1/7 1950 utnämnts sergeanten vid trängtrupperna D. O. M. Jönsson med placering vid Stockholms kustartilleri-förvar.

Till överfurir vid regementet har fr o m 1/10 1949 förordnats furir 140-6-44 Abrahamsson.

Till förvaltare vid trängtrupperna fr o m 1/7 1950 har utnämnts och förordnats fanjunkarna vid trängen G. J. E. Linnell och E. W. Ek.

Fullmakt på beställning som armétekniker har fr o m 1/7 1950 tilldelats B. Y. Persson, J. A. Hallenjö, K. G. Hagavitz, S. B. Hjelm och M. A. Skogh.

Militärbefälhavaren har fr o m 1/7 1950 förordnat kapten V. Olsson, A 3, i arvedabefattning såsom chef för kasernkompaniet vid T 4.

Armétekniker B. Y. Persson har utnämnts och förordnats att fr o m 1/8 1950 vara tyghantverkare av 3 klassen.

Inte att en del spelare "flytt fanan" skall det väl ordnas sig. Helt naturligt finns det många handbollspelare bland de vpl, som representera sin civila förening under säsongen, men de äro hjärtligt välkomna till träningstimmar. I militäreupen, där så naturligtvis regementet kommer att låta sig representeras, gäller helt andra representationsbestämmelser.

Under vintern är det meningen att försöka sammanvetna ett juniorlag varför de yngre av "stammarna" äro välkomna till träningskvällarna och om alla goda handbollskrafter (det finns många sådana) vill hjälpa till skall det nog för regementets del kunna bli en hedrande insats.

Inom den fria idrotten pågår märkestagning för riksidrottsmärket för fullt och i skrivande stund har ett hundratal redan redovisats. Det kanske skall gå att under året komma över den magiska siffran 400.

I början av augusti var det medaljtävling å idrottsplatsen under ganska god tillslutning och ett flertal lyckades erövra föreningens vackra medalj. Föreningen har ett särskilt medaljreglemente enligt vilket man måste uppfylla vissa stipulationsgränser för medalj av någon valör. Idrottsman kan erövra medalj i samtliga grenar men det är därunder omöjligt att erövra både brons och silver i samma gren under samma år. Av denna orsak

Fänrik Larsson har fr o m 1/9 1950 utnämnts till löjtnant vid trängtrupperna.

Placering.

Utnämnde majoren vid trängtrupperna Källman har fr o m 1/10 1950 placerats vid T 4.

Tjänstgöring för reservpersonal.

Befälsövning 22/8-31/8 löjtnant Axberg och sergeant Skogbrant, 2/9-11/9 kaptenerna Cavalli, Andersson och Törner samt sergeant Thornberg.

Befäls- och repövning 3/9-12/10 kapten Rönqvist, 5/9-14/10 kapten Länning samt 28/8-14/10 ryttmästare Lundberg.

Befälskurs 22/8-3/9 kaptenerna Areskoug, Carlsson, Nordlindh, Lundius, Heime och Rydén, löjtnanterna K. E. Jönsson, Hörberg, Stolts, Lööf, Hermodsson, Svensson, Rättzén, Åsberg, Andersson, Westin och Wallerstedt, fanjunkare Wadne, fanrikarna Ahlgren, Göransson, Hanell, Pettersson, Lundqvist, Åkesson, Månsson och von Eggers samt sergeant Sjörén.

Forta å nästa sida.

kommer inte medaljerna att distribueras förrän säsongen är över. Vid tävlingen nåddes flera utmärkta resultat och i särklass står korp von Wachenfelt, som förbättrade sitt klubbrekord i kula från år 1949 på 13,67 till 14,10 meter. I övrigt var det två bra heat på 1500 meter och vpl 1554 Franck, 1. komp, tog silvermedalj efter ett väl-disponerat lopp på 4,27,0 min. Undrar om inte Franck kryper ner ytterligare vid regementmästerskapen i idrott i början av september. Även korporal Dick Karisson gjorde ett bra lopp men efter ett svagt näst sista varv gick det inte att komma in på silvertid, men nästa gång...

Följande erövrade medalj i brons:

Höjd: 1420 Fristedt, 10. komp, 824 Larsson, 2. komp, Furir Lindhé, 2. komp, Korp von Wachenfelt, 2. komp, Korp Hylander, 2. komp, 359 Svensson, 2. komp, 289 Svensson, 2. komp, Korp Eriksson, 11. komp.

Kula: Furir Lindhé, 2. komp, Serg Boo, 2. komp, Vpl Tankus, 2. komp.

100 meter: 289 Svensson, 2. komp, 726 Nilsson, 2. komp, Furir Bengtsson, 3. komp.

1500 meter: Korp Karisson, 11. komp, 888 Lind, 1. komp.

Silvermedalj:

Kula: Korp von Wachenfelt, 2. komp 14,10 m. 1500 meter: 1554 Franck, 1. komp 4,27,0.

Mot lagen.

Forta. från sid. 5.

det av in mot staden. Sven ville protestera, men fick befallning att hålla mun. Han skulle nog få besked sedermera.

Nu var man innanför vallarna. Lasset skramlade och hovarna dånade mellan vita korsvirkeshus och dunkla örtagårdar, där det doftade av mull och av lindarnas bristande knoppar. Från borgmästarvången kom en pojke drivande en flock kor, de sträckte på halsen och råmade, så att deras vita andedräkt stod som ånga i den kyliga kvällsluften.

I ett hörn stodo några långa, svarta skoldisciplar och sjöngo och litet längre bort rullade ett par tjocka munkar från Helgeandsklostret fram halvhögt mumlande och tummande sina radband. Slutligen var man framme vid det gamla rådhuset, vid vars dörr hängde stadens mål och mått. Här fick Sven befallning att sitta av och med två bastanta nävar i kragen fördes han ned i en välvd källare under rådhuset. Här, på en halmkärve, fick han under många stridiga tankar och med mycket litet sömn tillbringa natten och först när morgonsolen lät sig ett gott stycke ut på det fuktiga jordgolvet, gnisslade dörren, och Sven fördes upp i rådstun. Där var fullt med folk, både köpmän och hantverkare, men vid det stora bordet under det mångfärgade fönstret, satt en fetlagd borgersman, som att döma av den pälsbrämde tunikan och det fina spetskråset kring ärmarna, måste vara den förnämste i sällskapet.

Han spände sina vassa ögon i Sven Pávelsson och röt:

— Du är beskylld för olaga landsköp, bonde.

Sven stirrade oförstående på den stränge domaren.

Nu framträdde den rödhåriga från landsvägs-krogen och avgav en mångordig berättelse om allt vad Sven i sin enfald och under ölets inverkan anförtrott honom. Men Sven begrep fortfarande ingenting av det hela. Då höjde mannen i pälskragen för andra gången sin stämma och nu kom förklaringen.

— Känner du inte vår nådige konungs order, som förbjuda bönderna att avyttra sina produkter till andra än de skånska städernas borgare? Kan det vara dig obekant, att överheten med strängt straff belagt handel mellan bönderna inbördes?

— Var är min häst, var äro mina stegar och tunnor?

— Dem har fogden tagit i beslag.

Det svartnade för Svens ögon. Han ville tala men förmådde icke. Han trampade upp och ned som om

Utdrag ur . . .

Forta. från föreg. sida.

Repövning 1/9—5/10 fänrik Persson, 1/9—1/10 fanjunkare Samuelsson, 8/9—12/10 löjtnant Marköö, fänrikarna Tenfält och Geronius, 10/9—14/10 kaptenerna Wesén och Ekessiö, löjtnanterna Wransson och Borgh, fanjunkarna Wihlborg och Yman samt fänrikarna Emanuelsson, Aronsson, Ljunghammar, Svensson och Johansson.

Major Svensfelt och kapten Ramel, arméns resstat, fullgör dem författningsenligt åliggande tjänstgöring 13/9—12/10.

Avsked.

Sergenterna i trängtruppernas reserv G. E. E. Rygström har fr o m 13/6 1950 beviljats avsked från trängtruppernas reserv.

Dödsfall.

Fanjunkaren i trängtruppernas reserv K. S. Cronier 11/5 1950.

han suttit i gyttja, sväljde och sväljde och till sist greps han av en rasande ilska.

— Och detta skall kallas en rättvis överhet, som bestjäl en fattig man på en hel vinters arbete, skrek han.

— Tig bonde! Lagar äro till för att de skola efterlevas, land och rike till nytta och välfärd. En lag utan straff är som en klocka utan slagverk. Denna gång slapp du undan med hästen och stegarna, nästa gång blir det femhundra marks böter och tredje resan döden. Nu vet du det.

Det var en ynkelig, tillintetgjord stackare, som någon stund senare hasade sig ned för rådstustrappan och långsamt linkade bort i riktning mot stadsporten. Runt omkring honom jäste det av vårens krafter, solen sken, lärka och trast slogo sina drillar över hustaken, pigorna vid stadsbrunnen trallade av hjärtans lust, men Sven Pávelsson såg intet, hörde intet. Hans själ var långt borta i en vinterlig ödemark, där det låg en liten grå stuga i mitten av några steniga åkerlappar, som i år skulle bära ogräs i stället för korn.

Bröderna Klingströms

Bleck- & Plåtslageri

REKOMMENDERAS

Tel. 325

Anlita

Tvätt-Tjänst

Telefon 884

Giv akt!

— när det gäller Foto

EVY-Foto

Sulgården, Hässleholm - Tel. 1045

Kartor — Brevpapper — Kartfodral — Film
Reservoirpennor m. m.

köper NI bäst och billigast
hos

HÅNELLS

Vill Ni ha

ETT GOTT OCH VÄLSMAKANDE BRÖD

samt

GODA KAKOR TILL KAFFET

ring då

UNOS BRÖD

Telefon 623

För Damer
och Herrar

med anspråk på god HUD- och
HARVARD föreslås våra speciell-
behandlingar.

Modernt "Hygieniskt", Trivsamt

Resia

Butikerna

för

klok hushållning

Egna fabriker — 140 affärer

BETALD ANNONSPLATS